„STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŚLEMIEŃ”

TOM I

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR ..
DO UCHWAŁY NR ….
RADY GMINY W ŚLEMIENIU

ZAWARTOŚĆ TOMU I:

ROZDZIAŁ I
PRZEDMIOT OPRACOWANIA I USTALENIA OGÓLNE 3

ROZDZIAŁ II
INFORMACJE O GMINIE I GMINACH SĄSIEDNICH 4

ROZDZIAŁ III
DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIE TERENÓW 5

ROZDZIAŁ IV
STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMÓG JEGO OCHRONY 6

ROZDZIAŁ V
STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO. 7

ROZDZIAŁ VI
STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 8

ROZDZIAŁ VII
WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA 9

RODZIAŁ VIII
ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 10

ROZDZIAŁ IX
POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY 10

ROZDZIAŁ X
STAN PRAWNY GRUNTÓW 11

ROZDZIAŁ XI
WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 12

ROZDZIAŁ XII
WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH 12

ROZDZIAŁ XIII
WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH 12

ROZDZIAŁ XIV
WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 13

ROZDZIAŁ XV
STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI 13

ROZDZIAŁ XVI
ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH 14

ROZDZIAŁ XVII
WNIOSKI I WYTYCZNE Z UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 16

ZAŁĄCZNIKI:

ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWE I TABELARYCZNE TOMU I - UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO:

- ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWE I TABELARYCZNE NR UT1 – UT31

RYSUNKI STUDIUM DOTYCZĄCE UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO:

- RYSUNKI STUDIUM NR IA, IB, IC

ROZDZIAŁ I
PRZEDMIOT OPRACOWANIA I USTALENIA OGÓLNE

PRZEDMIOT OPRACOWANIA

1. Przedmiotem opracowania jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ślemień”, w granicach wyznaczonych na rysunkach studium, zgodnie z inicjującą uchwałą nr III/17/2010 Rady Gminy w Ślemieniu z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ślemień.
2. Studium sporządzono dla obszaru w granicach administracyjnych gminy, dla terenu o powierzchni 45,02 km^2.

USTALENIA OGÓLNE

1. Ilekroć w studium jest mowa o:
   1) **uchwale** – należy przez to rozumieć uchwałę Rady Gminy w Ślemieniu w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ślemień, wraz z załącznikiem, o ile z treści przepisu nie wynika inaczej;
   2) **studium** – należy przez to rozumieć „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ślemień”, na które składają się kolejno:
      a) Tom I – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, zawarte w rozdziałach 1 – 20, oraz załącznikach tekstowych, tabelarycznych i graficznych, wraz z rysunkami studium,
      b) Tom II – Kierunki zagospodarowania przestrzennego, zawarte w rozdziałach 1 – 12 oraz załącznikach tekstowych, tabelarycznych i graficznych wraz z rysunkami studium;
   3) **mapie** – należy przez to rozumieć mapę topograficzną w skali 1:10 000, która stanowi tło wszystkich opracowań graficznych studium, poszczególne problematyki studium zostały opracowane z wykorzystaniem map w różnych skalach od 1:2 000 do 1:10 000,
   4) **ustawie** lub **ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j. t. Dz. U. 2012 nr 647 z dnia 12 czerwca 2012 r.);
   5) **rysunku studium** – należy przez to rozumieć rysunki stanowiące załączniki graficzne do uchwały Rady Gminy;
   6) **załącznikach tekstowych i tabelarycznych studium** – należy przez to rozumieć komplet załączników stanowiących źródłowe opracowania problemowe poszczególnych tematyk studium:
      a) w odniesieniu do uwarunkowań, wszystkie odpowiadające im teksty i tabele oznaczono symbolem UT,
      b) w odniesieniu do kierunków, wszystkie odpowiadające im tabele, oznaczono symbolem KT;
   7) **przepisach odrębnych** – należy rozumieć obowiązujące ustawy, wraz z aktami wykonawczymi oraz pozostałymi przepisami.
2. Wszystkie informacje oraz dane zawarte w I tomie studium są aktualne na dzień przystąpienia do uzgadniania i opiniowania oraz wynikają z aktualności baz danych instytucji udostępniających informacje.

ROZDZIAŁ II
INFORMACJE O GMINIE I GMINACH SĄSIEDNICH

1. Ślemień znajduje się w województwie śląskim, w powiecie żywieckim. Położony jest w zachodniej części Beskidu Małego, na 49^0 44' szerokości geograficznej północnej oraz na 190 25' długości geograficznej wschodniej:

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Udział procentowy w całości Gminy
1	2	3	4
1.	Ogólna powierzchnia Gminy Ślemień	4502	100%
2.	Użytki rolne, w tym:	1500	33,32%
a.	Grunty orne	1117	24,81%
b.	Łąki	225	5,00%
c.	Pastwiska	155	3,44%
d.	Sady	3	0,07%
3.	Lasy i grunty leśne	2701	60,00%
4.	Pozostałe grunty	301	6,69%

(źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, dane z 2005r.)

1) ludność ogółem 3 459 osób, wg danych z Urzędu Statystycznego w Katowicach (dane z 2009 r.),
2) gęstości zaludnienia 77 osób/km2 (dane z 2009 r.),
3) działalność gospodarcza ok. 317 podmiotów;
4) w skład gminy wchodzą 3 sołectwa: Ślemień, Kocoń, Las.

2. Ujawnione na podstawie porównania (z różnych źródeł informacyjnych) dane o powierzchniach i liczbie ludności są rozbieżne w granicy dopuszczalnego błędu i nie mają znaczenia dla podejmowanych w studium rozstrzygnięć.

3. Z gminą Ślemień graniczą:

1) od północy Andrychów (Województwo Małopolskie);
2) od wschodu Stryszawa (Województwo Małopolskie);
3) od zachodu Łękawica, Gilowice (Województwo Śląskie);
4) od południa Świnna, Jeleśnia (Województwo Śląskie).

ROZDZIAŁ III
DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIE TERENÓW

1. Identyfikacja istniejącego przeznaczenia i zagospodarowania terenów została przeprowadzona dla potrzeb Studium, na podstawie następujących materiałów wyjściowych:
   1) inwentaryzacji urbanistycznej, wykonanej na tle mapy topograficznej w skali 1:10 000;
   2) cyfrowej ortofotomapy;
   3) obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
2. Dla potrzeb studium, przeznaczenia terenów w stanie istniejącym zostały zdefiniowane, przez analogię do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. (Dz.U. z roku 2003, nr 164, poz. 1587), „w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego", załącznika nr 1, zatytułowanego „podstawowe barwne oznaczenia graficzne i literowe dotyczące przeznaczenia terenów, które należy stosować na projekcie rysunku planu miejscowego", rozwinięte i dostosowane do potrzeb studium oraz specyfiki terenów gminy Ślemień.
3. Przeznaczenie i zagospodarowanie stanu istniejącego zostało zdefiniowane w granicach obszarów zwanych **terenami stanu istniejącego**, wydzielonych i wyznaczonych graficznie na ***rysunku studium nr IA***, posiadających jednorodne przeznaczenie oraz sposoby zagospodarowania i użytkowania.
4. Z uwagi na specyfikę i skalę opracowania studium, jednorodność istniejącego przeznaczenia została sprowadzona (uśredniona) do istniejącego przeznaczenia wiodącego, występującego w granicach wyznaczonego terenu stanu istniejącego.
5. Dla potrzeb studium wyodrębniono w granicach gminy następujące tereny stanu istniejącego, obejmujące:

Tabela – Przeznaczenia

L.P.	PRZEZNACZENIA TERENÓW STANU ISTNIEJACEGO STUDIUM
1.	**T E R E N Y K O M U N I K A C J I**
1.1.	Tereny komunikacji drogowej
1.2.	Tereny komunikacji parkingów
2.	**T E R E N Y Z A B U D O W Y**
2.1.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
2.2.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami
2.3.	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
2.4.	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami
2.5.	Tereny zabudowy mieszkaniowej letniskowej
2.6.	Tereny zabudowy zagrodowej
2.7.	Tereny zabudowy usług publicznych

L.P.	PRZEZNACZENIA TERENÓW STANU ISTNIEJACEGO STUDIUM
2.8.	Tereny zabudowy usług komercyjnych
2.9.	Tereny zabudowy usług sportu i rekreacji otwarte - terenowe
2.10.	Tereny zabudowy produkcyjnej
2.11.	Tereny zabudowy usług produkcyjnych związane z obsługą mieszkańców – drobna wytwórczość, rzemieślnictwo
2.12.	Tereny zabudowy baz, składów i magazynów
2.13.	Tereny zieleni urządzonej
2.14.	Tereny zieleni urządzonej cmentarzy
2.15.	Tereny infrastruktury technicznej
3.	**T E R E N Y C H R O N I O N E P R Z E D Z A B U D O W Ą**
3.1.	Tereny lasów
3.2.	Tereny zieleni nieurządzonej zadrzewień, zakrzewień i zieleni dolinnej
3.3.	Tereny rolnicze
3.4.	Tereny wód powierzchniowych

ROZDZIAŁ IV
STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMÓG JEGO OCHRONY

1. Ocenę stanu ładu przestrzennego, (rozumianego zgodnie z treścią ustawy jako „takie kształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczne, gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno estetyczne”), odniesiono do obszaru całej gminy, na podstawie analizy:

   1) lokalizacji w skali gminy;
   2) sposobów formowania struktury przestrzennej;
   3) przeznaczeń i funkcji terenów (budynków);
   4) stosunku terenów zainwestowanych do niezainwestowanych;
   5) intensywności zainwestowania terenów zainwestowanych;
   6) sąsiedztwa;
   7) przebiegu dróg lokalnych i ponadregionalnych;
   8) sytuacji planistycznej, w tym obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. Stan ładu przestrzennego wg powyższej klasyfikacji przedstawiono na ***rysunku studium nr IA*** oraz ***IB****.*

ROZDZIAŁ V
STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

1. Stan środowiska przyrodniczego rozpoznano w zakresie:
   1) położenia *(zał. tekst-tab. nr **UT/9**);*
   2) budowy geologicznej i stratygrafii *(zał. tekst-tab. nr **UT/10**);*
   3) rzeźby terenu geomorfologii *(zał. tekst-tab. nr **UT/11**);*
   4) wód powierzchniowych i ich jakości *(zał. tekst-tab. nr **UT/12**);*
   5) wód podziemnych i ich jakości *(zał. tekst-tab. nr **UT/13**);*
   6) warunków klimatycznych *(zał. tekst-tab. nr **UT/14**);*
   7) hałasu *(zał. tekst-tab. nr **UT/15**);*

2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej rozpoznano w zakresie:
   1) Gleb:
      a) użytki rolne stanowią 1500 ha – 33,32% powierzchni całej gminy - (na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS z 2005 r.),
      b) grunty leśne stanowią 2701 ha – 60,00% powierzchni całej gminy- (na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS z 2005 r.),
      c) informacje źródłowe o glebach i gruntach rolnych zawiera *zał. tekst-tab. nr **UT/16***;
   2) Analizy kategorii gleb, a tym samym poszczególnych użytków zakwalifikowanych do klas bonitacji oraz pochodzenia i zanieczyszczenia, została przeprowadzona na podstawie map glebowo-bonitacyjnych, które są w posiadaniu Starostwa Powiatowego w Żywcu;
   3) Wyznaczenia i zwaloryzowania obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, z punktu widzenia zagospodarowania terenu obszarami aktualnych użytków rolnych, (*zał. tekst-tab. nr **UT/16***).

3. Współczesna szata roślinna obszaru gminy Ślemień, w tym terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, kształtowała się pod wpływem wielowiekowej działalności gospodarczej człowieka i czynników związanych z postępującymi procesami urbanizacyjnymi. Informacje i uwarunkowania zestawiono w *zał. tekst-tab. nr **UT/17***.

4. Uwarunkowania w zakresie ochrony środowiska, w tym obiektów i terenów chronionych prawem oraz obiektów proponowanych do ochrony prawnej zebrane w *zał. tekst-tab. nr **UT/18***, to zespół ograniczeń i warunków ukierunkowujących (w przyszłych planach miejscowych) prawo wykonywania własności na nieruchomościach, w granicach których występują.

5. System terenów wód powierzchniowych, w zakresie stanu istniejącego i uwarunkowań został omówiony w *zał. tekst-tab. nr **UT/12***. Wyróżniono tereny wód powierzchniowych płynących wyznaczone graficznie (do których należą potoki i tereny pod wodami, zgodnie z przepisami odrębnymi).

6. Zasoby krajobrazu kulturowego Gminy Ślemień, to najważniejsze elementy decydujące o jej indywidualności, a tym samym atrakcyjności. Tworzą go:

1) wartościowa substancja zabytkowa i kulturowa, w skład której wchodzą dominujące w krajobrazie tradycyjne obiekty mieszkalne i gospodarcze, obiekty sakralne oraz mała architektura w postaci licznych kaplic i krzyży (*zał. tekst-tab. nr **UT/21**, **UT/22***);
2) układ komunikacyjny oparty na historycznym zarysie ciągów komunikacyjnych układu drogowego;
3) układ ruralistyczny bazujący na historycznym, przedstawionym na ***rysunku pomocniczym IC.1*** (prezentującym zasięg zabudowy oraz układ drożny z 1844 roku);
4) wartości niematerialne, np. rozmaite imprezy kulturalne (*zał. tekst-tab. nr **UT/24***).

7. Analiza wymienionych w **ust. 1 - 6** elementów środowiska, stanowi podstawę do opracowania zbiorczej mapy środowiska przyrodniczego - ***rysunku studium nr IC***, obejmującej zarówno elementy stanu istniejącego, jak i uwarunkowania form ochrony oraz preferencji przyszłego zagospodarowania terenów, położonych w zasięgach ich oddziaływania.

ROZDZIAŁ VI
STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

1. Stan dziedzictwa kulturowego, walory kulturowe i historyczne (*zał.tekst-tab.nr **UT/19***, ***UT/20***, ***UT/21***, ***UT/22***, ***UT/23***) oraz wartości niematerialne (*zał.tekst-tab.nr **UT/24***), stanowią tło dla waloryzacji jego materialnych elementów takich jak: układ osadniczy, obiekty zabytkowe oraz krajobraz.
2. W obszarze gminy Ślemień znajdują się następujące zabytki objęte formami ochrony na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:
   1) zabytki architektury sakralnej oraz przemysłowej, objęte wpisem do rejestru zabytków nieruchomych;
   2) zabytki architektury mieszkaniowej i gospodarczej oraz małej architektury wskazane w rysunku i tekście studium, wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków;
   3) zabytki architektury mieszkaniowej i gospodarczej oraz małej architektury wskazane w rysunku i tekście studium, które kwalifikują się do ochrony prawnej, wskazane do objęcia ochroną prawem miejscowym;
   4) stanowiska archeologiczne.
3. Historia gminy przedstawiona został w *zał.tekst-tab.nr **UT/19***.
4. Analiza materiałów archiwalnych znajduje się w *zał.tekst-tab.nr **UT/20***.
5. Wykaz obiektów ujętych w rejestrze zabytków znajduje się w załączniku w *zał.tekst-tab.nr **UT/21***.
6. Wykaz pozostałych obiektów zabytkowych znajduje się w załączniku *w zał.tekst-tab.nr **UT/22***.
7. Wykaz stanowisk archeologicznych znajduje się w załączniku w *zał.tekst-tab.nr **UT/23***.
8. Wnioski:

1) ochronie podlegają zabytki wpisane do rejestru zabytków nieruchomych, na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
2) należy objąć ochroną obiekty znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz dodatkowe wskazane do objęcia gminną ewidencją zabytków;
3) zasadnym jest wyznaczenie stref ochrony zabudowy zabytkowej, którymi należy objąć tereny występowania zabudowy zabytkowej, zarówno ewidencyjnej, jak i starszej, występującej na mapach z 1844 roku;
4) należy objąć strefą ochrony konserwatorskiej tereny stanowisk archeologicznych.

9. Problematyka **ust. 1 – 8** została przedstawiona na ***rysunku studium nr IC***.

ROZDZIAŁ VII
WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA

1. Ludność (*zał.tekst-tab.nr **UT/25***).

   1) Dane statystyczne: stan ludności wynosi 3 459 mieszkańców. Przyjmując tę liczbę ludności do analizy można zauważyć nieznaczny wzrost liczby ludności o 54 osób w stosunku do 2000 r. (na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS);
   2) Tendencje demograficzne opracowane w ramach prognoz demograficznych dla powiatu żywieckiego wskazują raczej neutralne tendencje rozwoju, wskazując na niewielki wzrost liczby ludności w okresie do 2030 r.;
   3) Zjawiska migracyjne:
      a) przyrost naturalny jest ujemny,
      b) saldo migracji jest dodatnie.

2. Zatrudnienie zostało scharakteryzowane w *zał.tekst-tab.nr **UT/26***.

3. Bezrobocie:

   1) Czynniki wpływające na kształtowanie się poziomu bezrobocia:
      a) mała ilość małych i średnich przedsiębiorstw o zróżnicowanej produkcji,
      b) zmniejszenie zatrudnienia w rolnictwie, związane spadkiem opłacalności produkcji rolniczej, spowodowanym trudnymi warunkami prowadzenia upraw oraz niewielkimi rozmiarami gospodarstw rolnych znajdujących się na obszarze gminy;
   2) Rozmiar i struktura bezrobocia została scharakteryzowana w *zał.tekst-tab.nr **UT/26***.

4. Jakość życia mieszkańców, odzwierciedlają wskaźniki odnoszące się do:

   1) Stałego miejsca zamieszkania (*zał.tekst-tab.nr **UT/27***);
   2) Identyfikacji stanu infrastruktury społecznej (*zał.tekst-tab.nr **UT/28***).

RODZIAŁ VIII
ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

1. Do czynników pośrednio wpływających na poziom zagrożenia i bezpieczeństwa w gminie należą:
   1) zagrożenia bezpieczeństwa ludności, polegającego na groźbie wzrostu bezrobocia, w przypadku spowolnienia tempa rozwoju gospodarczego, ogólnokrajowej recesji, spadku koniunktury budowlanej;
   2) stan środowiska naturalnego i kulturowego, nie wskazujący na narastanie zjawisk degradujących je, za wyjątkiem:
      a) dużej presji na zajmowanie nowych terenów czynnych przyrodniczo dla zabudowy, szczególnie atrakcyjnie położonych - nad strumieniami, w pobliżu lasów – co szczególnie zagraża historycznie ukształtowanemu krajobrazowi kulturowemu gminy; całkowita eliminacja tego zjawiska jest niemożliwa, należy jednak doprowadzić do zracjonalizowania tych procesów,
      b) planowany rozwój bazy turystycznej, powodującej wzrost liczby turystów odwiedzających cenne przyrodniczo obszary, co może prowadzić do ich niszczenia.
2. Oceniając stan bezpieczeństwa i porządku publicznego, poddano analizie czynniki rzutujące bezpośrednio na ten stan, takie jak:
   1) ilość zaistniałych przestępstw, w tym głównie kryminalnych;
   2) wykrywalność sprawców przestępstw;
   3) bezpieczeństwo i porządek w miejscach publicznych;
   4) bezpieczeństwo w ruchu drogowym;
   5) liczba osób bezdomnych.
3. Z analizy pośrednich i bezpośrednich czynników rzutujących na poziom bezpieczeństwa ludzi i mienia, można stwierdzić iż stan bezpieczeństwa i porządku publicznego jest zdecydowanie pozytywny.

ROZDZIAŁ IX
POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

1. Stan gospodarki gminy omówiono w *zał.tekst-tab.nr* ***UT/29***.
2. Potrzeby gminy równoznaczne w większości przypadków z kierunkami zmian zdefiniowano w Tomie II Kierunki studium.
3. Możliwości rozwoju gminy przeanalizowano z punktu widzenia wielkości budżetu i struktury wydatków w skali roku (wg uchwały budżetowej na 2011 r.):
   1) Budżet gminy realizowany jest w oparciu o następujące źródła dochodów:
      a) dochody własne: pokrywające 49,08% budżetu rocznego,
      b) dotacje celowe i subwencje: pokrywające 45,39% budżetu rocznego,
      c) kredyt bankowy pokrywający: średnio 5,52% budżetu rocznego;

2) Struktura wydatków w rozbiciu na podstawowe działy:
   a) Rolnictwo i łowiectwo: 0,03 %,
   b) Turystyka: 0,30%,
   c) Transport i łączność: 1,64 %,
   d) Gospodarka mieszkaniowa: 0,33%,
   e) Działalność usługowa: 1,13 %,
   f) Administracja publiczna: 7,16 %,
   g) Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa: 0,0095%,
   h) Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa: 0,47 %,
   i) Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem: 0,13%,
   j) Obsługa długu publicznego: 1,86 %,
   k) **Oświata i wychowanie: 25,15 %,**
   l) Ochrona zdrowia: 0,50 %,
   m) **Opieka społeczna: 5,77 %,**
   n) Edukacyjna opieka wychowawcza: 1,34%,
   o) **Gospodarka komunalna i ochrona środowiska: 33,58 %,**
   p) **Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego 19,31 %,**
   q) Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody: 0,02%,
   r) Kultura fizyczna i sport: 0,20%,
   s) Różne rozliczenia: 1,06%,

   (wytłuszczeniem zaznaczono pozycje wydatków przekraczających próg 5% udziału);
3) Przy zrównoważonym budżecie, struktura wydatków nie gwarantuje rozwijania ze środków budżetowych strategicznych dla rozwoju gminy zadań i inwestycji;
4) Z punktu widzenia koniecznych inwestycji zdecydowanie większych nakładów budżetowych wymaga przede wszystkim transport i łączność. Dla wzrostu potencjału rozwojowego gminy należałoby kontynuować pozyskiwanie wieloletnich gwarantowanych dotacji celowych, których całość winna być wydatkowana właśnie na wymienione powyżej działy, jak również na dalszy rozwój funkcji związanych z turystyką, kulturą fizyczną i sportem oraz ochroną środowiska.

ROZDZIAŁ X
STAN PRAWNY GRUNTÓW

1. Stan prawny gruntów gminy, zidentyfikowano w zakresie podstawowych form własności gruntów, to jest informacji istotnych do podejmowania decyzji w skali i zakresie merytorycznym odpowiadającym studium.
2. Wyodrębniono grunty stanowiące własność gminy Ślemień: łącznie 117,42 ha co stanowi około 1,41% powierzchni Gminy.

3. Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa w większości stanowią lasy.
4. Decydującymi gruntami dla realizacji większości ze zidentyfikowanych w ramach uwarunkowań, celów i zadań publicznych związanych ze stopniową zmianą struktury przestrzennej gminy są grunty gminne, w zakresie których gmina Ślemień dysponuje bardzo niewielkim potencjałem.

ROZDZIAŁ XI
WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

W obszarze objętym Studium występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych, należą do nich:

1) obszary, strefy, obiekty chronione w myśl ustawy prawo ochrony przyrody, omówione w **rozdziale V**;
2) obszary, strefy, obiekty chronione w myśl ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, omówione w **rozdziale VI.**

ROZDZIAŁ XII
WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

1. W obszarze objętym Studium zidentyfikowano osuwiska i obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi.
2. Budowa geologiczna obszaru została przeanalizowana w *zał.tekst.-tab.nr* ***UT/10***.
3. Dla gruntów o warunkach bardzo trudnych, a tym samym mało korzystnych dla celów budowlanych, w kierunkach zagospodarowania przestrzennego należy określić warunki pozwalające na utrzymanie istniejącej zabudowy, zakaz zabudowy lub warunki realizacji nowych przedsięwzięć budowlanych, w tym budynków i budowli.

ROZDZIAŁ XIII
WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

1. Na terenie gminy nie występują obszary udokumentowanych złóż.
2. Gmina Ślemień znajduje się, w zasięgu granic nieudokumentowanego głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 447 – Zbiornik warstw Godula (Beskid Śląski) (kreda, trias).

3. W granicach administracyjnych gminy znajdują się ujęcia wód. Podlegają one ochronie wynikającej z pozwoleń wodno – prawnych.

4. Stan wód podziemnych omówiono w *zał.tekst-tab nr* ***UT/13***.

ROZDZIAŁ XIV
WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy nie występują tereny górnicze.

ROZDZIAŁ XV
STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

1. Komunikacja drogowa w gminie oparta jest na:
   1) drodze wojewódzkiej : DW nr 946: Żywiec – Sucha Beskidzka;
   2) drogach powiatowych: S 1413: Żywiec – Moszczanica – Ślemień – Kurów, S 1415: Ślemień – Peweł Ślemieńska, S 1411: Ślemień – Młyńska;
   3) drogach gminnych.

2. W odniesieniu do drogi wojewódzkiej oraz dróg powiatowych to zapewniają one połączenie między gminami o istotnym znaczeniu gospodarczym i turystycznym w rejonie. Droga wojewódzka przejmuje ruch tranzytowy.

3. W odniesieniu do dróg gminnych to tworzą one nieregularną sieć układu drogowego gminy, łączą poszczególne sołectwa i przysiółki.

4. Gmina Ślemień nie posiada własnej zorganizowanej zbiorowej komunikacji autobusowej. Jednakże gmina obsługiwana jest przez PKS w Żywcu i Suchej Beskidzkiej oraz przewoźników prywatnych.

5. Przez teren gminy nie przebiega komunikacja kolejowa. Gmina obsługiwana jest przez dworzec kolejowy w Żywcu oraz Suchej Beskidzkiej.

6. W zakresie transportu lotniczego gmina obsługiwana jest poprzez lotniska Balice (74,3km) oraz Pyrzowice (127,1km). Według “Informacji o kierunkach rozwoju lotnictwa cywilnego do roku 2010”, dokumentu Ministerstwa Infrastruktury, zalicza się lotnisko Kraków – Balice, zgodnie z klasyfikacją odpowiadającą wymogom Unii Europejskiej, do portów lotniczych poziomu II – głównych regionalnych natomiast lotnisko Katowice – Pyrzowice do portów lotniczych poziomu III – regionalnych. Lotnisko w Balicach przystosowane jest do obsługi przewozów międzynarodowych na liniach dalekiego, średniego i krótkiego zasięgu oraz obsługi przewozów krajowych pomiędzy

portami regionalnymi oraz przewozów krajowych pomiędzy portami regionalnymi oraz częściowego dowozu pasażerów do Centralnego Portu Lotniczego Warszawa – Okęcie. Lotnisko w Pyrzowicach przystosowane jest do obsługi przewozów międzynarodowych na liniach średniego i krótkiego zasięgu, obsługi przewozów krajowych pomiędzy portami regionalnymi oraz przewozów krajowych pomiędzy portami regionalnymi oraz przewozów krajowych w celu dowozu pasażerów do Centralnego Portu Lotniczego Warszawa – Okęcie. Zgodnie z ustawą Prawo Lotnicze w Balicach i Pyrzowicach ustanowiono stałe lotnicze przejścia graniczne.

7. System parkowania.
8. W Ślemieniu znajduje się około 150 miejsc parkingowych, zlokalizowanych głównie w pobliżu budynków użyteczności publicznej i usługowych typu hotelowego, gastronomicznego. Stanowiska te wykorzystywane są głównie przez ich użytkowników. Potrzeby parkingowe mieszkańców realizowane są w ramach działek budowlanych.
9. Elementy i stan systemu komunikacji drogowej omówiono *zał.tekst-tab nr* ***UT/2.***
10. Elementy i stan systemu infrastruktury technicznej omówiono *zał.tekst-tab. nr* ***UT/3*** *do* ***UT/7***.
11. Stopień uporządkowania gospodarki wodno ściekowej omówiono w *zał.tekst-tab.nr* ***UT/5***.
12. Stopień uporządkowania gospodarki energetycznej omówiono w *zał.tekst-tab.nr* ***UT/3***.
13. Stopień uporządkowania gospodarki odpadami omówiono w *zał.teks.-tab.nr* ***UT/30***.

ROZDZIAŁ XVI
ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

1. W ramach analizy uwarunkowań nie zostały zidentyfikowane inwestycje służące realizacji celów publicznych o znaczeniu ponadlokalnym, z wyjątkiem utrzymania i modernizacji układu drogowego i kolejowego jednakże w istniejących śladach.
2. W oparciu o zapisy Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Śląskiego sformułowano następujące wnioski dla poszczególnych problematyk zagospodarowania przestrzennego.
   1) **Wzmocnienie ekonomicznej siły i żywotności strukturalnie słabych obszarów wiejskich:**
      a) utrzymanie gruntów w kulturze rolnej - obejmujące między innymi zagadnienia wspierania niskotowarowych gospodarstw rolnych oraz rozwoju agroturystyki,
      b) promowanie lokalnych wartości kulturowych oraz tradycji kulturalnych i rzemiosła - obejmujące między innymi zagadnienia zachowania tradycyjnej skali i form zabudowy oraz układów przestrzennych wsi i charakterystycznych krajobrazów,
      c) promowanie zagospodarowania rekreacyjno–turystycznego - obejmujące między innymi zagadnienia wykorzystania lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego,
      d) utrzymanie minimalnego poziomu usług na terenach słabo zaludnionych,
      e) wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich – obejmujący między innymi zagadnienia różnicowania działalności gospodarczej;

2) **Wykreowanie zintegrowanego regionalnego produktu turystycznego:**
   a) podnoszenie rangi obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym zabytków sakralnych, przemysłowych, rezydencjonalnych, budownictwa drewnianego,
   b) tworzenie markowych produktów turystycznych, obejmujące między innymi zagadnienia koncentracji działań wokół tych produktów, które mają największą szansę na odniesienie sukcesu rynkowego,
   c) tworzenie tematycznych szlaków turystycznych;

3) **Ochrona zasobów środowiska:**
   a) ochrona powietrza, obejmująca między innymi zagadnienia redukowania negatywnego oddziaływania na jakość powietrza emisji komunikacyjnej, przemysłowej i komunalnej, w tym przede wszystkim przez wprowadzanie proekologicznych źródeł ciepła, eksploatację instalacji i urządzeń zgodnie z wymogami ochrony środowiska oraz preferowanie wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych, takich jak: obszary produkcji biomasy na cele energetyczne, małe hydroelektrownie, energetyka wiatrowa, obszary zasilania energią geotermalną,
   b) ochrona zasobów wód - obejmująca między innymi zagadnienia ochrony Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) oraz stref ochronnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych poprzez uregulowanie gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami, likwidację istniejących źródeł zanieczyszczeń,
   c) ochrona zasobów wód pitnych dla zaopatrzenia mieszkańców regionu,
   d) ochrona gleb o najwyższej wartości bonitacyjnej i gruntów,
   e) ochrona terenów wzdłuż cieków wodnych,
   f) ochrona terenów leśnych,
   g) ochrona krajobrazu - obejmująca między innymi zachowanie wartości kulturowych, z uwzględnieniem archeologicznych dóbr kultury oraz charakterystycznych krajobrazów kulturowych, w tym objęcie ochroną historycznych kompozycji krajobrazowych oraz układów ruralistycznych,
   h) ochrona zwierząt i roślin - obejmująca między innymi zagadnienia tworzenia systemu obszarów chronionych przyrody i krajobrazu;

4) **Racjonalne użytkowanie terenów o wysokich walorach środowiska i dużej atrakcyjności dla rozwoju rekreacji i turystyki**:
   a) promowanie form zagospodarowania terenu łączących ekstensywne i przyjazne środowisku rolnictwo, konserwację krajobrazu oraz funkcje kulturalne i wypoczynkowe,
   b) rozwój rolnictwa ekologicznego i promującego agroturystykę;

5) **Przeciwdziałanie największym zagrożeniom i poprawa bezpieczeństwa publicznego**:
   a) wykluczanie lokalizacji zagrażających katastrofami budowlanymi,
   b) realizacja zabezpieczeń przeciwpowodziowych na terenach zalewowych oraz na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi lub położonych pomiędzy wałami przeciwpowodziowymi a linią brzegu,

c) poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego - obejmująca między innymi zagadnienia organizacji ruchu, podniesienie standardu technicznego dróg oraz budowy ciągów pieszych i rowerowych,

d) rozbudowa infrastruktury przeciwpożarowej w lasach;

6) **Wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej**:

a) budowa i modernizacja urządzeń gospodarki wodno-ściekowej - obejmująca miedzy innymi zagadnienia:

- przygotowania i wdrożenia programu rozwoju małej retencji, w tym: budowa nowych zbiorników oraz remonty istniejących,
- budowy systemów kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków oraz rozbudowy i modernizacji istniejących obiektów,

b) rozwój systemów energetycznych - obejmujący miedzy innymi zagadnienia:

- budowy węzłowej stacji transformatorowej 400 kV w Byczynie wraz z włączeniem jej do istniejącej sieci,
- modernizacja źródeł wytwarzania energii elektrycznej i sieci przesyłowych,
- rozbudowy systemu gazowniczego, w tym realizacji gazociągów wysokiego ciśnienia relacji: Lubliniec - Częstochowa, Częstochowa - Bobry, Komorzno - Tworzeń, Żywiec - Istebna, Żywiec - Ślemień, Bąków - Kłobuck, Cieszyn – Skoczów.

3. W ramach analizy uwarunkowań zidentyfikowano inwestycje związane z wieloletnimi programami inwestycyjnymi gminy Ślemień i przedstawiono je w *zał. teks. - tab. nr **UT/34***.

ROZDZIAŁ XVII
WNIOSKI I WYTYCZNE Z UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Wnioski i wytyczne w zakresie zagospodarowania przestrzennego i przeznaczenia terenów (***rysunek studium nr IA** oraz **IB***) obejmują następujące zagadnienia:

1) Z analizy stanu istniejącego zabudowy i zagospodarowania terenów w świetle dotychczasowych opracowań planistycznych wynika iż:

a) tereny zurbanizowane (stan na rok 2011 wg inwentaryzacji) stanowią 3,5% powierzchni gminy,

b) z porównania analizy stanu istniejącego oraz opracowań planistycznych wynika, iż:

- występuje rezerwa terenów wyznaczonych w poprzednim planie miejscowym jako zurbanizowane w stosunku do istniejących terenów zurbanizowanych i wynosi ona **10,5%** powierzchni gminy,
- planowane nowe tereny zurbanizowane powstawały poprzez zmniejszenie areału terenów rolniczych położonych poza terenami dotychczasowej urbanizacji;

2) Z analizy stanu istniejącej zabudowy i zagospodarowania terenów, wniosków złożonych do studium (wnioski właścicieli lub użytkowników terenów) oraz wniosków archiwalnych, potwierdza

się fakt, iż niezależnie od rzeczywistego tempa zmian i przekształcania się terenów niezurbanizowanych w zurbanizowane (w ostatnich 10 latach), pojawiły się wyraźne tendencje do:

a) zachowania zasięgów terenów zurbanizowanych wynikających z poprzednich opracowań planistycznych,
b) maksymalnego rozszerzania się terenów zurbanizowanych w granicach gminy,
c) wyznaczania nowych zwartych terenów zurbanizowanych,
d) wyznaczania nowych terenów aktywności gospodarczej

3) Tendencje te powodują konieczność poszukiwania nowych rozwiązań przede wszystkim w odniesieniu do systemu komunikacji drogowej, gdyż w przypadku pozostawienia dróg układu podstawowego i uzupełniającego wg dotychczasowych rozstrzygnięć planistycznych, będą nawarstwiały się konflikty przestrzenne, własnościowe oraz środowiskowe.

2. Wnioski i wytyczne z zakresu uwarunkowań środowiska (***rysunek studium nr IC***) obejmują następujące zagadnienia:

1) Ochroną winny zostać objęte zwarte kompleksy oraz enklawy zadrzewień i zakrzewień przede wszystkim o powierzchni powyżej 1,0 ha. Mniejsze kompleksy zadrzewień w terenach zurbanizowanych w zależności od jakości kompleksu oraz pozostałych uwarunkowań środowiska przyrodniczego i kulturowego, a także uwarunkowań funkcjonalno przestrzennych;
2) Ochroną powinny być objęte wody powierzchniowe (tereny: potoków, zbiorników wodnych itp.) wraz z ich bezpośrednim otoczeniem, tworząc system terenów zieleni przywodnej;
3) Ochroną powinny być objęte obiekty i tereny chronione prawem oraz tereny dolin potoków i rzek, traktowane jako istotne z punktu widzenia zachowania ciągów ekologicznych elementy przyrodnicze;
4) Dla wszystkich wymienionych w pkt 1-3 elementów podlegających ochronie, z uwagi na wartości i cechy środowiska, w tomie II – kierunki, zostaną zdefiniowane stosowne ustalenia gwarantujące ich ochronę prawną w sporządzanych przez gminę dokumentach planistycznych.

3. Wnioski i wytyczne z zakresu uwarunkowań środowiska przyrodniczego (***rysunek studium nr IC***) obejmują typy gruntów, odpowiadających budowie geologicznej obszaru położonego w granicach administracyjnych gminy, stanowiących materiał źródłowy do waloryzacji gruntów dla celów przydatności budowlanej. Dla elementów tych w tomie II - kierunki, zostaną zdefiniowane stosowne ustalenia gwarantujące ich uwzględnienie w sporządzanych przez gminę dokumentach planistycznych.

4. Wnioski i wytyczne uwarunkowań środowiska kulturowego (***rysunek studium nr IC***) obejmują następujące zagadnienia:

1) Ochroną są objęte zabytki nieruchome wpisane do rejestru i ich otoczenie;
2) Ochroną winny być objęte pozostałe zabytki nieruchome wskazane w tekście i rysunku;
3) Dla wszystkich wymienionych w pkt. 1 - 2 elementów podlegających ochronie, z uwagi na wartości historyczne i kulturowe, w tomie II - kierunki zostaną zdefiniowane stosowne ustalenia gwarantujące ich ochronę prawną w sporządzanych przez gminę dokumentach planistycznych.